

De financieringsuitdaging voor duurzaam wonen en rijden start nu

Tegen 2050 willen we met onze maatschappij naar een netto-nuluitstoot van broeikasgassen evolueren. Dit stelt ons voor een immense uitdaging op vlak van wonen en mobiliteit. Om deze doelstelling te halen moeten alle Belgische woningen energiezuinig zijn, dat wil zeggen EPC label A halen. Momenteel voldoet minder dan 10% aan deze norm. Voor onze mobiliteit moeten we volledig overstappen op zero-emissie wagens.

Dit gaat gepaard met heel wat nieuw beleid om alle Belgen aan te zetten of te verplichten duurzame keuzes te maken. En daar moeten alle nog te vormen regeringen, nu de kaarten duidelijk geschud zijn, prioritair werk van maken.

Zo geldt in Vlaanderen sinds vorig jaar een renovatieverplichting bij aankoop van een woning met een slechte energieprestatie. Vanaf 2030 komt er ook een algemeen minimum EPC label dat dient gehaald te worden, en geleidelijk aan strenger wordt. Wallonië en Brussel werken aan een gelijkaardig kader. Om het wagenpark te vergroenen zullen vanaf 2026 enkel emissievrije bedrijfswagens van een fiscaalvriendelijk regime kunnen genieten en vanaf 2035 zullen enkel nieuwe zero-emissie voertuigen verkocht mogen worden.

Dat is een noodzakelijke aanpak, maar kan enkel effectief zijn als het omkaderende beleid voldoende zekerheid biedt. Het gaat immers om regels die de Belg in de portefeuille raken, en dus heel wat investeringen vergen. Om de sectoren en de consumenten houvast te bieden, vragen wij van de toekomstige federale en regionale beleidsvoerders een consequente uitvoering van de genomen beslissingen, volgens het schema dat Europa voorschrijft. Niet sneller maar ook niet trager.

Op vlak van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen werden in Vlaanderen en Brussel al goede initiatieven genomen. Wallonië moet op korte termijn een tandje bijsteken. Een volgehouden inspanning is broodnodig.

Het renovatiebeleid staat of valt dan weer met betrouwbare EPC's. Het hele systeem is aan een opknapbeurt toe. Zo zouden EPC-labels het reële energieverbruik van een woning in aanmerking moeten nemen en is er nood aan meer controles op de correcte toekenning van de labels.

We mogen vooral niet uit het oog verliezen dat het uiteindelijk de consument is die beslist een milieuvriendelijke wagen aan te kopen of een energetische renovatie door te voeren. De realiteit is dat op dit moment simpelweg de urgentie ontbreekt om dat te doen. Tot 2050 zou elk jaar zo'n 3% van het totale woningpark energiezuiniger gemaakt moeten worden om de doelstelling te halen, maar momenteel halen we amper 1% per jaar. Ook de verkoop van elektrische voertuigen heeft een stevige boost nodig om op snelheid te komen.

Naast rechtszekerheid roepen we de overheid op om meer in te zetten op bewustmaking bij de bevolking om niet langer te wachten met de nodige milieuvriendelijke investeringen. Duidelijkheid rond het kostenplaatje is hierbij essentieel. Het terugverdieneffect van energetische woningrenovatie overstijgt de uitgespaarde energiekosten. Een energiezuinige woning behoudt haar waarde, terwijl niet-energie-efficiënte woningen snel in waarde dalen. Ook op vlak van elektrische wagens geldt dat consumenten makkelijker de stap zullen zetten wanneer het totale kostenplaatje, inclusief fiscale aspecten en oplaadkosten, duidelijk is. Er is nog werk aan de winkel en we willen hier als sectoren samen met de overheid onze schouders onder zetten.

Bewustmaking gaat ook over de financieringsmogelijkheden om deze duurzame investeringen te realiseren. De investeringskost voor de vergroening van het Belgische personenwagenveld loopt op tot 200 miljard EUR. De totale investering voor Belgische gezinnen om de 2050-doelstelling op het gebied van energetische woningrenovatie te halen, wordt zelfs geraamd op 400 miljard EUR.

Het consumentenkrediet kan een cruciale rol spelen om deze financieringskloof te overbruggen. Naast de aankoop van een schone wagen kan consumentenkrediet worden gebruikt voor investeringen in zonnepanelen, warmtepompen en andere energetische ingrepen zoals isolatie. Uit cijfers van het eerste kwartaal 2024 blijkt echter dat het aantal consumentenkredieten toegekend voor energetische woningrenovaties met 51% is afgenomen. Het consumentenkrediet voor de aankoop van een nieuwe wagen neemt slechts licht toe, met zo'n 2,7%. Deze trend is ronduit zorgwekkend met het oog op de klimaatdoelstellingen.

2050 lijkt nog veraf, maar voor een succesvolle transitie is een duidelijk, geleidelijk en stabiel pad cruciaal. Het is daarom van vitaal belang dat de toekomstige regeringen (federaal en regionaal) alle beschikbare middelen voor bewustwording en financiering vanaf nu inzetten om de doelstellingen van 2050 te behalen. Er valt geen tijd meer te verliezen.